

היסטוריה

הוראות לנבחן

א. משך הבחינה: שעתיים וחצי.

ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה ארבעה פרקים.

עליך לענות על חמש שאלות, כמפורט להלן.

מן השאלות שתבחר לענות עליהן, חובה לבחור לפחות שתי שאלות שיש בהן מקור.

פרק ראשון	—	(20×1)	—	20 נקודות
פרק שני	—	(15×2)	—	30 נקודות
פרק שלישי	—	(25×1)	—	25 נקודות
פרק רביעי	—	(25×1)	—	25 נקודות
סך הכול	—			100 נקודות

שים לב: תלמידים שאושר להם מבחן מותאם יענו על ארבע שאלות: על שאלה אחת מן הפרק הראשון,

על שתי שאלות מן הפרק השני ועל שאלה אחת מן הפרק השלישי או מן הפרק הרביעי.

אין חובה לבחור בשאלה שיש בה מקור.

ג. חומר עזר מותר בשימוש: אין.

ד. המלצה לחלוקת זמן: פרק ראשון — כ-20 דקות; פרק שני — כ-40 דקות;

פרק שלישי ופרק רביעי — כ-30 דקות לכל פרק.

כתוב במחברת הבחינה בלבד. רשום "טיוטה" בראש כל עמוד המשמש טיוטה.

כתיבת טיוטה בדפים שאינם במחברת הבחינה עלולה לגרום לפסילת הבחינה.

ההנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון זכר ומכוונות לנבחנות ולנבחנים כאחד.

בהצלחה!

שים לב: מן השאלות שתבחר לענות עליהן, חובה לבחור לפחות שתי שאלות שיש בהן מקור.

פרק ראשון (20 נקודות)

בפרק זה ענה על שאלה אחת בנושא שלמדת:

בית שני (שאלות 1-3)

או

ערים וקהילות בימי הביניים: בגדד (שאלות 4-6) או פראג (שאלות 7-9)

ממדינת מקדש לעם הספר — בית שני (20 נקודות)

אם למדת נושא זה, ענה על אחת מן השאלות 1-3.

1. מקור — השלטון הרומי ושלטון הורדוס

- א. הצג הבדל אחד בין השלטון הרומי העקיף ובין השלטון הרומי הישיר.
 הסבר כיצד אחד מדפוסי השלטון האלה שירת את האינטרסים של רומא. (10 נקודות)
- ב. לפניך קטע מן הספר "קדמוניות היהודים" מאת יוסף בן מתתיהו, העוסק בדמות של הורדוס.

אם ניתן דעתנו על הנדיבות והטובות שנהג [הורדוס] כלפי כל האנשים, לא ייתכן כי משהו, אפילו מאלה שמפחיתים את ערכו, יכחיש ולא יודה כי היה בו טבע של עושה חסדים גדול ביותר. ואולם כשיביט אדם אל מעשי הנקמה והעוול שביצע כלפי נתיניו ובני משפחתו הקרובים ביותר ויכיר את מזגו הקשה שקשה היה לפייסו, יראה בו טבע של חיה שכל מתינות זרה לו.

[...] אני סבור שסיבה אחת לשני (הניגודים) האלה. שכן מאחר שהיה אוהב כבוד ונכנע במידה מופרזת לַיֵצֶר הזה, הוא היה נדיב כאשר נזדמנה (לו) תקווה (לזכות) לזיכרון בעתיד או לתהילת השעה.

[...] ואשר לבני משפחתו, הרי אם איש (מהם) לא התרפס [התחנף] לפניו בדיבורו [...] או אם נדמה היה שהוא [בן המשפחה] פועל נגד שלטונו [של הורדוס], לא יכול [הורדוס] לשלוט ברוחו, ונפרע [העניש] מקרוביו ומידידיו כאחד והתנקם בהם כמו (שמתנקמים) באויבים [...] מתוך רצונו להיות הנערץ היחיד. וראיה ליצר זה, שהיה הַיֵצֶר הגדול ביותר בו, משמשים לי גם המעשים שנעשו לכבודם של קיסר ואגריפס ושאר ידידיו: בדברים שהחניף לחזקים ממנו, באותם הדברים עצמם רצה שיחניפו גם לו.

(מעובד על פי י' בן מתתיהו, קדמוניות היהודים, תרגום: א' שליט, מוסד ביאליק, 1963, עמ' 218)

כיצד יוסף בן מתתיהו מסביר את מעשיו המנוגדים של הורדוס?
 בתשובתך התייחס לשניים ממעשיו של הורדוס. (10 נקודות)

2. הממלכה החשמונאית

- א.** הצג שני שינויים שחלו בממלכה החשמונאית: שינוי אחד טריטוריאלי ושינוי אחד דמוגרפי. הסבר סיבה אחת לאחד מן השינויים שהצגת. (10 נקודות)
- ב.** הסבר את המניעים של השליטים החשמונאים לאמץ את התרבות ההלניסטית, והבא דוגמה אחת לתופעה זו. (10 נקודות)

3. "המרד הגדול", "בין ייאוש לבנייה"

- א.** לפניך שלושה מן הגורמים למרד הגדול:
- מתח בין יהודים ובין נוכרים בארץ-ישראל
  - מצוקה כלכלית
  - תסיסה משיחית
- בחר בשניים מן הגורמים האלה, והסבר את ההשפעה של כל אחד מהם על פרוץ המרד הגדול. (10 נקודות)
- ב.** בתוכנית הלימודים שם הפרק שעוסק בתקופה שלאחר החורבן הוא "בין ייאוש לבנייה: מירושלים ליבנה". הסבר מדוע נבחר שם זה. בסס את תשובתך על שתי עובדות היסטוריות. (10 נקודות)

ערים וקהילות בימי הביניים (20 נקודות)

ענה על שאלה אחת בנושא שלמדת: בגדד אן פראג.

עיר מדגימה — בגדד

אם למדת נושא זה, ענה על אחת מן השאלות 4-6.

4. מקור — בגדד

- א. ההיסטוריון ה' קנדי טוען שמיקומה של בגדד ושגשוגה מעידים על תבונתו של מייסד העיר, הח'ליף אבו ג'עפר אל-מנצור. הסבר את טענתו על פי הקטע שלפניך.
בתשובתך התייחס לשני יתרונות של מיקום העיר ולשני ביטויים לשגשוגה. (12 נקודות)

אך בשנת 762 החל אל-מנצור בבנייתה של עיר חדשה, שתוכננה מראש לשמש עיר בירה, בגדד. [...] בגדד ישבה על אם הדרך הראשית מעירק לח'ראסאן*, דרך שהייתה עתה בעלת ערך אסטרטגי גדול. באמצעות נהר החידקל היה לה לבגדד קשר טוב עם בצרה בדרום, ובאמצעות נהרות הפרת והחידקל [...] עם אדמות התבואה העשירות [...]. בצפון. קשרים טובים אלה לא רק עודדו את המסחר, הם גם אפשרו לבגדד לייבא כמויות גדולות של מזון. העיר התפתחה מהר מאוד, ואוכלוסייתה גדלה מעבר להיקף שניתן להזינה מיבולי סביבתה הקרובה, ולכן היו התבואות מן הצפון והתמרים של אזור בצרה חיוניים לתושביה. [...] מיקומה של העיר היה אידיאלי, ושגשוגה בהמשך הימים מעיד על תבונתו המרחיקה-ראות של מייסדה. [...] הח'ליף תכנן מרכז מנהלי עגול, שבו נבנו ארמון, מסגד ומחנה קבע לחיילים מובחרים, וסביבו חומה גבוהה. זה היה גרעינה של העיר, אך מרבית התושבים גרו מחוץ לחומות העיר העגולה [...] בפרברים שצצו והתרחבו במהירות. [...] למפעלו של אל-מנצור נודעה השפעה ארוכת טווח על ההתפתחות העירונית במזרח הקרוב. בגדד הייתה לאב טיפוס של "ערים חדשות" אסלאמיות רבות שנבנו על פי התכנון על ידי ח'ליפים שונים, כדי לשכן בהם את נאמניהם וכדי ליצור מקורות פרנסה.

(מעובד על פי ה' קנדי, **מחמד והח'ליפות**, תרגום: ע' קופלביץ, מוסד ביאליק והוצאת הספרים של אוניברסיטת בן-גוריון בנגב, 2001, עמ' 124-125)

* ח'ראסאן — חבל ארץ במרכז אסיה, שהיה מאוכלס ב"מוסלמים חדשים" רבים שלא היו ממוצא ערבי.

- ב. הצג שלושה ביטויים לפריחת התרבות בבגדד במאה התשיעית ובמאה העשירית. (8 נקודות)

5. הקהילה היהודית

- א. הצג שלוש מן ההגבלות שהוטלו על היהודים על פי "תנאי עומר", והסבר מה הייתה מטרת ההגבלות האלה. (10 נקודות)

- ב. הסבר שלושה מן הגורמים שתורמו להמשך הקיום היהודי תחת השלטון המוסלמי. (10 נקודות)

6. הרב סעדיה גאון

- א.** הסבר את השיקולים שהניעו את ראש הגולה לבחור ברב סעדיה גאון לעמוד בראש ישיבת סורא, והצג את הדרך שבה נהגו לבחור את הגאונים בישיבות בבבל. (12 נקודות)
- ב.** הסבר כיצד השפיעה התרבות המוסלמית על פעילותו והגותו של הרב סעדיה גאון. הבא בתשובתך שתי דוגמאות. (8 נקודות)

עיר מדגימה — פראג

אם למדת נושא זה, ענה על אחת מן השאלות 7-9.

7. מקור — תושבי העיר הנוצרית ומעמדם

א. הצג על פי מה שלמדת את המעמד המשפטי של היהודים בערים הנוצריות בימי הביניים.

הסבר כיצד מעמד זה בא לידי ביטוי בקטע שלפניך.

בסס את תשובתך על שתי דוגמאות מן הקטע. (12 נקודות)

כמה יהודים הלשינו לפני מועצת העיר העתיקה בפראג על בן עדתם חיים בן מרדכי. במה נאשם חיים זה – לא ידוע לנו. מכל מקום פקדה המועצה לאסרו, הוא הושם בכלא ואחר כך גורש מן העיר, בלא חקירה ודרישה בעניין. כל זה מספר חיים בכתב בקשה ששלח לפרדיננד*, והוא מבקש ממנו שייתן לו רשות לחזור לפראג כדי לתבוע שם את עלבונו ונזקיו. בפקודת פרדיננד מיום 23 בנובמבר 1538 נדרשה לשכת האוצר [אוצר המלך] בביהם [בובהמיה], שענייני היהודים היו בתחום סמכותה, לחקור את המעשה ולמסור דין וחשבון על כך. בפקודה נאמר, שאם אומנם חטא היהודי, הרי אין מוסמך להענישו אלא הוא (פרדיננד) בלבד, ואילו בני פראג אינם זכאים לכך, מפני שהיהודים כפופים ללשכת האוצר שלו. מטעם זה אין בדעתו (של פרדיננד) להרשות שייעשו מעשי אלימות ושרירות לב ביהודים לא בידי בני פראג ולא בידי נתינים אחרים.

(ש' שטיינהרץ, "גירוש היהודים מביהם בשנת 1541", ציון, ט"ו, תש"ג, עמ' 73)

* המלך פרדיננד הראשון מלך בובהמיה בשנים 1526-1564.

ב. הסבר את העיקרון "אווירה המשחרר של העיר", וכיצד סייע עיקרון זה לניידות החברתית בחברה הנוצרית.

(8 נקודות)

8. צמיחתן והתפתחותן של ערים באירופה הנוצרית

א. הסבר גורם כלכלי אחד וגורם חברתי אחד שסייעו לייסודן של ערים חדשות באירופה הנוצרית בימי הביניים.

(10 נקודות)

ב. לפניך שלושה אירועים:

— ייסוד אוניברסיטת קרל (1348)

— "מרד המעמדות" (1547)

— המעבר של חצר בית הבסבורג מווינה לפראג (1583)

בחר בשניים מן האירועים האלה, והסבר את ההשפעה של כל אחד מהם על ההתפתחות של העיר פראג.

(10 נקודות)

9. הקהילה היהודית

א. הצג שתי תקנות שתיקנו מנהיגי הקהילות היהודיות באירופה הנוצרית, והסבר כיצד כל אחת מהן נתנה מענה

לצרכים החברתיים או הכלכליים של אותן קהילות. (10 נקודות)

ב. בחר באחד מן האישים: המהר"ל מפראג או מרדכי מייזל, והסבר כיצד סייע לקהילה היהודית בפראג להתמודד עם

הבעיות שהעסיקו אותה. בסס את תשובתך על שלוש דוגמאות. (10 נקודות)

פרק שני – לאומיות וציונות (30 נקודות)

ענה על שתיים מן השאלות 10-13 (לכל שאלה – 15 נקודות).

10. מקור – התפתחות היישוב היהודי בארץ-ישראל בשנים 1882-1914

א. לפניך קטע ממאמר של ההיסטוריון דן גלעדי, העוסק בפעילות של הברון רוטשילד בארץ-ישראל.

מה היה חלקו של הברון רוטשילד בהתפתחות ההתיישבות היהודית? [...] הברון השקיע יותר מפי עשרים מכל הסכומים שגויסו על ידי התנועה העולמית של "חיבת ציון", רכש את רוב האדמות שנקנו על ידי יהודים בארץ-ישראל, וסייע לרוב רובן של המושבות שהוקמו על ידו וביזמתו או שנתמכו על ידו. יתר על כן, לולא התערבותו המיידית אין ספק שהניסיון לחדש את היישוב החקלאי בארץ-ישראל בראשית שנות השמונים היה נידון לכישלון. [...] הנחת היסודות להתחדשותו של היישוב היהודי הכפרי בארץ-ישראל, שהחלה בזכותם של חלוצי העלייה הראשונה והתנועה הלאומית שהפיחה בהם רוח – לא הייתה הופכת לממש ולמציאות היסטורית בת קיימה לולא פעילותו הנמרצת של הברון. [...]

פעילותו של הברון רוטשילד לא התמצתה רק בהצלתן של המושבות הראשונות ובעזרה לביסוסן של מושבות אחרות (כמו פתח תקוה, יסוד המעלה ועוד). [...]

בגל העלייה השני 1890/91, נוסדו המושבות רחובות וחדרה, ביזמת המתישבים עצמם ובמימון עצמי, ולכן נקראו "המושבות העצמאיות", להבדילן מהמושבות שכבר נמצאו תחת חסותה של פקידות הברון. אולם האם הגיעו מושבות אלו לביסוס ללא עזרת הברון? חדרה נושעה [ניצלה] ממגפת הקדחת, שהפילה חללים רבים מקרב תושביה, שגילו גבורה עילאית בדבקתם במקום, בזכות ניקוז הביצות ונטיעת יערות האקליפטוס, מפעל שמומן כולו על ידי הברון. גורלה של רחובות שָפָר [היה טוב] בהרבה. זו הייתה המושבה היחידה בארץ-ישראל שזכתה, מרגע ייסודה על ידי אנשי "מנוחה ונחלה" (בהנהגת לוי אפשטיין), למנהל מסודר ותקין ולא ידעה משברים רציניים. אבל ביסוסה הכלכלי נבע, לא פחות מאשר במושבות האחרות, מן העובדה שהיקב של הברון בראשון לציון שילם מחיר גבוה לאיכרי המושבה עבור יבול כרמיהם (הגפן הייתה הגידול החקלאי היחיד במושבה!) שהעניק לאיכרי רחובות הכנסה נאה. (מעובד על פי ד' גלעדי, "הברון, הפקידות והמושבות הראשונות בארץ-ישראל – הערכה מחדש", **קתדרה**, 2, תשל"ו, עמ' 61, 63)

– הסבר על פי הקטע את עמדתו של מחבר המאמר בנוגע לסיוע של הברון רוטשילד למפעל ההתיישבות בארץ-ישראל. בסס את תשובתך על שתי עובדות היסטוריות מן הקטע.

– על פי מה שלמדת, הצג עובדה היסטורית אחת המנוגדת לעמדתו של מחבר המאמר. (9 נקודות)

ב. הצג שתיים מן הפעולות של אליעזר בן יהודה לביסוס השפה העברית, והסבר כיצד סייעו פעולות אלה לטיפוח הלאומיות היהודית. (6 נקודות)

11. מקור – השפעת הלאומיות, הצהרת בלפור

- א. הצג שני שינויים שיצרה הלאומיות המודרנית בסוף המאה ה-19 ובתחילת המאה ה-20 במפה המדינית של אירופה, והסבר שינוי אחד שהיא יצרה בחברה באירופה בתקופה הזאת. (7 נקודות)
- ב. לפניך הנוסח של הצהרת בלפור ושלוש מן התגובות שהיא עוררה.

הצהרת בלפור

ממשלת הוד מלכותו רואה בעין יפה ייסוד בית לאומי לעם היהודי בארץ־ישראל ותעשה את מיטב מאמציה להקל הגשמת מטרה זו, תוך הבנה ברורה שלא ייעשה דבר, העלול לפגוע בזכויות האזרחיות או הדתיות של עדות לא־יהודיות, הקיימות בארץ־ישראל, או בזכויות ובמעמד המדיני, שמהם נהנים יהודים בכל ארץ אחרת.

(ש' קולת [עורכת], הרעיון הציוני והקמת מדינת ישראל, כרך א', תל, תשמ"ה, עמ' 171)

התגובות

דוד בן גוריון (ניו יורק, נובמבר, 1917): "הפלא הגדול קם ויהי".

(ש' קולת [עורכת], הרעיון הציוני והקמת מדינת ישראל, כרך א', תל, תשמ"ה, עמ' 173)

הוועד הפועל הערבי (מברק ללורד בלפור, 1925): "מדיניות הכרזת בלפור היא מוות לאומה הערבית".

(דאר היום, פברואר 27, 1925)

ה' ברקוביץ, מ' סניור, מ' יסטרוב (הצהרה שניתנה לנשיא ארצות הברית וילסון, 1919):* "לדעתנו חשד לגאמנות כפולה משתמע בהכרח [...] מהקמת מדינה ריבונית ליהודים בארץ־ישראל".

(M. Jastrow, *Zionism and the Future of Palestine*, The Macmillan Company, 1919, p. 154)

* מחברי הצהרה הם אישים יהודים אמריקנים אנטי ציונים.

בחר בשתיים מן התגובות, והסבר לאילו מן הדברים הנאמרים בהצהרת בלפור מתייחסת כל אחת מן התגובות שבחרת. (8 נקודות)

12. התנועות הלאומיות והתנועה הציונית – גורמים לצמיחה ומנהיגות

- א.** הסבר גורם אחד המשותף לצמיחת התנועות הלאומיות באירופה ולצמיחת התנועה הלאומית היהודית, וגורם אחד ייחודי לצמיחת התנועה הלאומית היהודית. (7 נקודות)
- ב.** הצג את המאפיינים של מנהיגי התנועות הלאומיות באירופה במאה ה־19, והסבר כיצד שניים מן המאפיינים האלה באו לידי ביטוי בדמותו ובדרכי פעילותו של הרצל, מנהיג התנועה הציונית. (8 נקודות)

13. מטרות התנועות הלאומיות, גורמים מסייעים וגורמים מעכבים

- א.** בחר בתנועה לאומית שפעלה באחת מן הארצות האלה: יוון, פולין, איטליה, גרמניה. הסבר את מטרת המאבק של התנועה שבחרת, והסבר כיצד עיכבה אחת מן המעצמות מאבק זה או כיצד סייעה אחת מן המעצמות למאבק זה. (8 נקודות)
- ב.** הצג את מטרת המאבק של התנועה הציונית בשנים **1882-1914**, והסבר כיצד עיכבה אחת מן המעצמות מאבק זה או כיצד סייעה אחת מן המעצמות למאבק זה בתקופה שעד פרוץ מלחמת העולם הראשונה. (7 נקודות)

פרק שלישי — המאבק על הקמת מדינת ישראל (25 נקודות)

ענה על אחת מן השאלות 14-16.

14. מקור — מלחמת העצמאות

א. הסבר כיצד שניים מן המאפיינים של מלחמת העצמאות באים לידי ביטוי בקטע שלפניך. בסס את תשובתך על שלוש דוגמאות מן הקטע (דוגמה אחת לפחות לכל מאפיין). (14 נקודות)

הודעת מפקד ההגנה במחוז ירושלים לתושבי העיר ביום הפסקת האש 11.6.48

תושבי ירושלים

הגני פונה אליכם עתה, ביום בו נפסק רעם התותחים במבואות ירושלים, שעה שאתם יכולים לצאת לחצוצות העיר ללא הידיעה הברורה כי מאחורי החומה אורב לכם צלף ערבי וכי בכל רגע צפויים אתם וקרוביכם לסכנת פגיעה של פגז, וביתכם לפצצת תבערה.

בשמי ובשם כל חברי לנשק, הגני רוצה לברך אתכם היום, תושבי הבירה [...] כחיילים כתושבים, נלחמים את אותה המלחמה. במערכה משותפת זו עמדתם ללא רתיעה, בכבוד ובעקשנות. נשאתם בראש מורם את מכות הגורל כשההרעה [ההפגזה] הברברית של האויב קצרה את קצירה האיום [גרמה לאבדות] בין הנפשות היקרות לכם מכול, סבלתם בשקט את הלילות ללא שינה, את המחסור במים ואת מנות האוכל הקצובות.

בעמידתכם האיתנה אפשרתם לכוחות הלוחמים למלא את חובתם בשקט ובבטחה בקווי החזית הקדמיים. לא ביישתם את כור מחצבתכם. הראיתם לעולם איך נלחם עם עתיק, עם קשה עורף, על ביתו ועל נחלתו.

היום הגענו לסימונו של פרק במערכה. לפני כשעה הופסקה האש. אולם עלי להזכירכם כי היא הופסקה ל-4 שבועות בלבד. עלי להזהירכם כי אין זה סוף המלחמה. המלחמה תימשך. היא תימשך על מדינת ישראל והיא תימשך על ירושלים.

ב. הצג את המניעים של מדינות ערב לפלוש למדינת ישראל במאי 1948.

הסבר נקודת תוזק אחת ונקודת תולשה אחת של צבאות ערב בזמן הפלישה למדינת ישראל. (11 נקודות)

15. מאבק היישוב בשלטון הבריטי והעברת שאלת ארץ-ישראל לאו"ם

- א. הסבר את המטרות של היישוב היהודי בתחום ההתיישבות בארץ-ישראל בשנים 1945-1947, והצג פעולה אחת של היישוב היהודי בתחום זה. (11 נקודות)
- ב. הסבר את ההשפעה של ההעפלה על החלטת בריטניה להעביר את שאלת ארץ-ישראל לאו"ם. הצג שני גורמים נוספים שהשפיעו על החלטה זו. (14 נקודות)

16. היווצרות בעיית הפליטים הפלסטינים, תום מלחמת העצמאות

- א. הסבר שני גורמים להיווצרות בעיית הפליטים הפלסטינים: גורם אחד שקשור לחברה הפלסטינית וגורם נוסף להיווצרות בעיה זו. (12 נקודות)
- ב. הצג הבדל אחד בין הסכם שביתת נשק להסכם שלום. הסבר את החשיבות שהייתה להסכמי שביתת הנשק שנחתמו בתום מלחמת העצמאות עבור מדינת ישראל. (13 נקודות)

פרק רביעי – סוגיות נבחרות בתולדות מדינת ישראל (25 נקודות)

ענה על אחת מן השאלות 17-20.

17. מקור – העלייה בשנות החמישים והשישים של המאה ה-20

א. בשנות החמישים והשישים הנהיגה המדינה שלושה דפוסים עיקריים של עלייה: עליית הצלה, עלייה מבוקרת ועלייה חשאית.

הצג את המאפיינים של שתיים מן העליות האלה. (10 נקודות)

ב. המדיניות של מדינת ישראל בקליטת העלייה בשנות החמישים והשישים הושפעה משיקולים שונים.

הסבר כיצד שניים מן השיקולים האלה באים לידי ביטוי בכרזות שבנספח. (15 נקודות)

18. הדה-קולוניזציה, גורל היהודים בארצות האסלאם

א. — מהו תהליך הדה-קולוניזציה? בתשובתך התייחס לתופעה, לזירת ההתרחשות ולתקופה.

— הסבר גורם פוליטי וגורם כלכלי שהביאו לתהליך הדה-קולוניזציה.

(13 נקודות)

ב. הסבר מהו לדעתך הגורם העיקרי שהשפיע על יציאת היהודים מאחת מארצות האסלאם שלמדת עליה.

בסס את תשובתך על שתי עובדות היסטוריות. (12 נקודות)

19. מלחמת ששת הימים

א. — הצג שני צעדים של מדינות ערב לפני מלחמת ששת הימים, שִׁדְרְדְרוּ את האזור למלחמה.

— הסבר את השפעת המלחמה על אחת ממדינות ערב אלה.

(13 נקודות)

ב. עם תום מלחמת ששת הימים חל שינוי באווירה (הלך רוח) ששלטה בחברה הישראלית.

הצג את השינוי, והסבר את הסיבות לשינוי זה. (12 נקודות)

20. מלחמת יום הכיפורים

א. — הצג את המטרות שהניעו את מצרים וסוריה לתקוף את ישראל באוקטובר 1973.

— הסבר את השפעת המלחמה על סוריה אך על מצרים.

(12 נקודות)

ב. בזמן מלחמת יום הכיפורים חל שינוי באווירה (הלך רוח) ששלטה בחברה הישראלית.

הצג את השינוי, והסבר את הסיבות לשינוי זה. (13 נקודות)

בהצלחה!

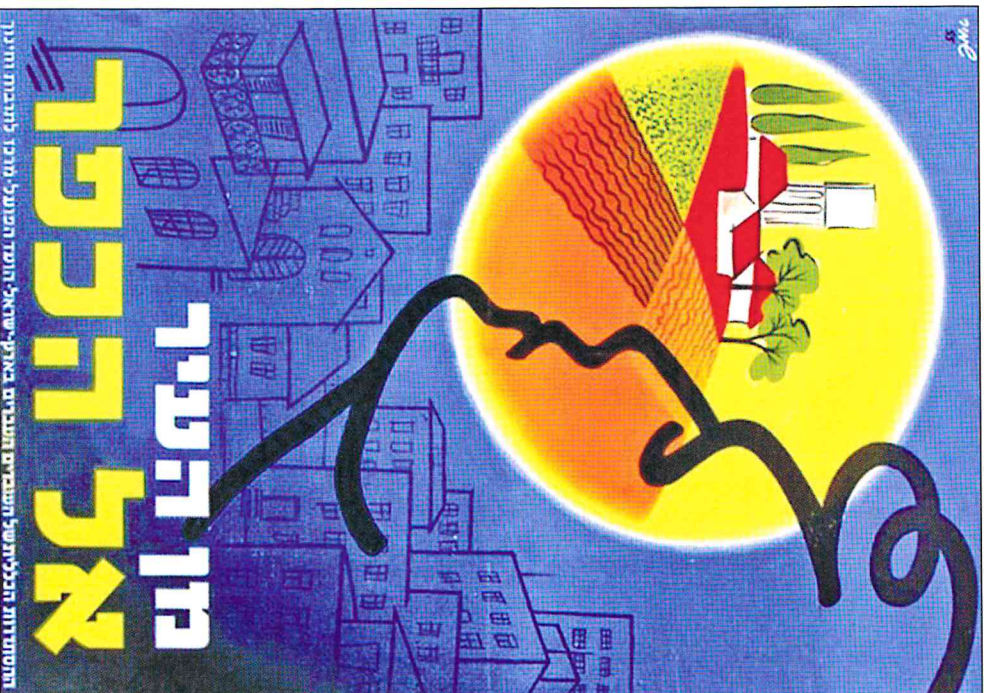

נספח לשאלה 17: כרזות

ברזת 2

(מתוך אתר האינטרנט של הספרייה הלאומית)

ברזת 1

(מתוך אתר האינטרנט של הספרייה הלאומית)

